

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118207990
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4118207990.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31575951, proti žalovanému: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. U., Y. XXX/X, o zaplatenie sumy 200,96 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. februára 2019, č. k. 25Csp/105/2018-195, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 28 % úrok p. a. zo sumy 200,96 EUR od 09.01.2018 do zaplatenia, ako aj náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie alebo prvoinštančný súd podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 14. februára 2019, č. k. 25Csp/105/2018-195 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 200,96 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.2. Vo zvyšku návrh (správne „žalobu“ v zmysle § 131 CSP- pozn. odvolacieho súdu) zamietol.

1.3. Žalobcovi voči žalovanému priznal plnú náhradu trov konania.

2.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 200,96 eura s úrokom výške 28 % od 09.01.2018 do zaplatenia z titulu neuhradenia záväzku, na základe zmluvy o spolupráci zo dňa 17.04.2014. Žalobca žalovanému listom oznámil zatvorenie účtu ku dňu 08.01.2018 a mal za to, že má nárok na úrok až do zaplatenia celého dlhu.

2.2. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, ktorý bol zrušený pre nedoručenie do rúk žalovaného a následne na nariadenom pojednávaní súd prvej inštancie, konajúc podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu a žalovaného, vychádzajúc zo skutkových zistení považoval za preukázané (nesprávne uvádzajúc, že aj výsluchom žalovanej?- pozn. odvolacieho súdu), že žalobca so žalovaným uzavrel dňa 17.04.2014 zmluvu o spolupráci (zmluvu o zriadení účtu) a poskytol žalovanému peňažné prostriedky formou povoleného prečerpania účtu. Žalovaný nedodrжал zmluvné dojednania a žalobca ku dňu 08.01.2018 zatvoril - zrušil účet.

3.1. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ustanovení § 3 ods. 1, § 51, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2, § 488, § 511 ods. 1, 2, § 559 ods. 1, 2, § 658 ods. 1, § 879j a § 778 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka.

3.2. Prvoinštančný súd poukázal na to, že záväzkový vzťah založený zmluvou o bežnom účte, povolenom prečerpaní, úverová zmluva je obchodným záväzkovým vzťahom, ide o tzv. absolútny obchod (§ 497 a 708 Obchodného zákonníka), a tento záväzkový vzťah sa podľa právnej teórie a súdnej praxe riadi vždy ustanoveniami Obchodného zákonníka, bez ohľadu na povahu účastníkov tohto záväzkového vzťahu. Nie je tu rozhodujúci subjekt, ale objekt tohto záväzkového vzťahu. Korigujúcim ustanovením však v prípade spotrebiteľských zmlúv, resp. spotrebiteľského vzťahu, ktorým je aj prejednávaný prípad, je ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3.3. Právna úprava týkajúca sa spotrebiteľských zmlúv, obsiahnutá v uvedených ustanoveniach Občianskeho zákonníka, je vo vzťahu k úprave zmluvného záväzkového práva obsiahnutej v Obchodnom zákonníku špeciálnou úpravou upravujúcou spotrebiteľské zmluvy. Podľa zákonnej úpravy uskutočnenej zákonom č. 102/2014 Z.z., účinnej od 01.04.2015, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva.

4.1. Žalobca nevysvetlil, v čom by mal žalovaný ako spotrebiteľ výhodu pri posudzovaní veci podľa Obchodného zákonníka a podľa súdu takýto fakt ani neexistuje. Uzatvorenú zmluvu, napriek tomu, že podľa znenia sa uzatvárala podľa § 269 Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, súd prvej inštancie považoval za zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia osobitného zákona o spotrebiteľských úveroch.

4.2. V konaní bolo preukázané, že medzi stranami bol zmluvný vzťah, v ktorom si žalovaný nesplnil svoju povinnosť preukázanú listinnými dôkazmi, preto súd považoval návrh žalobcu ohľadne neplatenj istiny 200,96 EUR za dôvodne podaný, pretože žalovaný nesplnil svoju zmluvnú povinnosť voči žalobcovi. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením dlhu, avšak žalobca si úrok z omeškania neuplatňoval.

5.1. Nárok žalobcu, kde si uplatňoval úrok z úveru, resp. debetu i do budúcnosti, po splatnosti dlhu a zrušení účtu považoval za v rozpore s citovanými zákonnými ustanoveniami. Konštatoval, že nárokom na predčasné splatenie dlhu zaniká zmluva ako celok, teda platnosť všetkých zmluvných dojednaní i tých, čo by sa mali podľa zmluvy platiť po odstúpení od zmluvy. K zániku vzťahu o bežnom účte dochádza aj jeho zrušením či uzatvorením. Podľa žalobcu, ktorý poukazoval na zmluvné dojednanie strán a bod 3.12 VOP, kde je uvádzané, že dlžník musí platiť úroky podľa sadzobníka, teda 28 %, sa vlastne zmluvný vzťah medzi stranami do konečnej úhrady dlhu nikdy nekončí.

5.2. Súd prvej inštancie sa však s týmto stanoviskom žalobcu nestotožňoval, uvádzajúc, že zmluva o bežnom účte tak ako úverová zmluva sú časovo ohraničené do jej ukončenia zmluvnými stranami a po tomto dátume si už žalobca nemohol uplatňovať úrok, ale len úrok z omeškania, čo nežiadal. Úrok je totiž možné si uplatňovať len v prípade, že si to strany výslovne dohodnú a aj to len počas obdobia, na ktorý si to dohodnú. Podľa zmluvných strán si žalobca a žalovaný dohodli úrok do splatenia dlhu počas existencie účtu. Zmluva bola vopred pripravená (formulárový typ zmluvy) a tak ho nemožno považovať za vyslovne dohodnuté dojednanie strán zmluvného vzťahu. Súd preto žalobu v časti 28 % úroku zo sumy 200,96 eura od 09.01.2018 do zaplatenia zamietol, teda žalobcovi nepriznal nárok na úrok po splatnosti, zrušení zmluvného vzťahu, pretože podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98, rozhodnutia Krajského súdu v Nitre zo dňa 02.12.2015, č. k. 25Co/527/2015-63, zo dňa 17.01.2018, č. k. 25Co/230/2017-81 a zo dňa 25.04.2018, č. k. 25Co/174/2017-116) dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok).

5.3. Splatnosť nastáva aj zatvorením účtu a vyhlásením splatnosti celého dlhu ku dňu povinnosti splatenia dlhu (08.01.2018). Od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu

vo vzťahoch medzi účastníkmi. Na tomto výklade a ustálenej súdnej praxi nič nemení ani zákon o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Zmluvné dojednanie v bode 3.12 VOP, ktoré si žalovaný vyslovene nedojednal, súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozpore so spotrebiteľskými predpismi, preto nevidel možnosť vydať rozsudok pre zmeškanie.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi voči žalovanému priznal plnú náhradu trov konania, pretože neúspech mal len ohľadne príslušenstva a predmetom trov je súdny poplatok určený z priznanej sumy.

7.1. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o zamietnutí žaloby podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a tiež z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP).

7.2. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, žalovaného zaviazal zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal náhradu trov konania ako aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

8.1. Žalobca poukázal na skutočnosť, že uplatnený úrok 28% ročne nie je úrokom z úveru, nejde o úrokovú sadzbu poskytnutého povoleného prečerpania, preto argumentácia súdu ohľadne (ne) existencie nároku na úrok po zosplatnení neobstojí a na daný prípad sa nedá aplikovať.

8.2. Uviedol, že daný nárok si uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§ 2 písm. f/ a § 18). Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne vývesky, ale i historické. Zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte, preto je zamietnutie nároku na úrok nedôvodné.

9.1. Ohľadne nároku na úrok 28 % ročne žalobca odkázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.3.2018, č. k. 43Co/4/2018-54, v ktorom krajský súd uviedol, že v dôsledku toho, že sa majiteľ dostal prečerpaním finančných prostriedkov na jeho osobnom účte do stavu mínusu, patria banke z takto poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanému úroky dohodnuté zmluvne vo VOP s tým, že úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov ňou poskytnutých nad rámec zostatku na jeho účte. Nepovolené prečerpanie je podstatným porušením zmluvy o bežnom účte, ktoré má za následok nielen právo banky požadovať úroky za prečerpanie účtu, s ktorou povinnosťou počíta aj zákon o spotrebiteľských úveroch v § 18 ods.1. Úprava nároku na úrok pri nepovolenom debete vo VOP nie je žiadnou špecifickou zmluvnou podmienkou zavedenou výlučne žalobcom, ale vyplýva z ustanovení Obchodného zákonníka, ako aj zo zákona o spotrebiteľských úveroch. Podstatné je, že debetný zostatok je úročený dohodnutou úrokovou sadzbou a nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré tvoria prekročenie s poukazom na § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania. Krajský súd zaviazal súd prvej inštancie doplnením dokazovania, či je výška žalobcom požadovaného debetného úroku 28 % ročne porovnateľná s obvyklou výškou úrokov požadovanou inými bankami v rozhodujúcom období od klientov, ktorí svoj debetný zostatok včas nevyrovnali, pretože inak nie je možné zistiť, či túto obvyklú výšku úrokov prevyšuje podstatne.

9.2. Pokiaľ ide o povahu prekročenia a formu dohodnutia úroku pri prekročení žalobca odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 19.12.2018 sp. zn. 5Co/140/2018, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Krajský súd uviedol, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy rozoznáva dve formy úveru, ktoré oprávňujú dlžníka čerpať prostriedky nad rámec kladného zostatku bežného účtu: povolené prečerpanie splatné na požiadanie alebo do troch mesiacov (§ 1 ods. 4) a prekročenie (§ 1 ods. 5).

9.3. Povoleným prečerpaním sa podľa § 2 písm. e/ cit. zákona rozumie spotrebiteľský úver, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa. Na prekročenie sa použijú ustanovenia výslovne vymenované v § 1 ods. 5, medzi ktorými okrem iného nie je citovaný § 9 ods. 1, ktorý upravuje písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani odsek 2, ktorý okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj osobitné náležitosti uvedené pod písmenami a/ až v/, teda sa na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia nevzťahuje ani ustanovenie § 9 ods. 1 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 18 ZoSÚ je dôkazom o tom, že v prípade zmluvy o otvorení bežného účtu a ak veriteľ umožní spotrebiteľovi prekročenie, nie je vôbec stanovená zákonná povinnosť uvádzať v zmluve o otvorení bežného účtu úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru.

10. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

11.1. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a závislom výroku o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 28 % úrok p.a. zo sumy 200,96 EUR od 09.01.2018 do zaplatenia ako aj náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

11.2. Predmetom odvolacieho prieskumu nebol výrok rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 200,96 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, pretože tento výrok nebol napadnutý odvolaním a je už právoplatný.

12.1. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani ja jeho zrušenie.

12.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12.3. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 2 M Cdo 4/2009).

13.1. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 17.4.2014 bola medzi žalobcom a žalovaným v súlade s § 269 ods. 2 a § 708 a nasl. Obchodného zákonníka, § 43b ods. 1 Občianskeho zákonníka uzatvorená Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (ďalej len „Zmluva“). Obsahom zmluvy (bod I.) bola a/ Zmluva o zriadení osobného účtu č. 7265232001, b/ Zmluva o vydaní a používaní platobnej karty Maestro (ďalej len „PK“), s denným limitom a výškou limitu PK 1 000 EUR, c/ Zmluva o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva a d/ Žiadosť o špecifikáciu služby SMS notifikácia.

13.2. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú (bod II.1.) Podľa bodu II.2 Zmluvné strany sú oprávnené kedykoľvek písomne vypovedať Zmluvu s účinnosťou dňom uplynutia najdlhšej výpovednej lehoty pre príslušný produkt/službu podľa ustanovení Všeobecných obchodných podmienok - Prima banka

Slovensko, a.s. pre príslušný produkt/službu zriadený na základe Zmluvy (ďalej len „výpoveď Zmluvy“). Majiteľ účtu podáva výpoveď Zmluvy na formulári Prima banky.

13.3. Podľa bodu II.5 Zmluvy zánik platnosti a účinnosti zmluvy, ani príslušných zmlúv sa nedotýka povinnosti majiteľa účtu vysporiadať všetky svoje záväzky voči Prima banke, ktoré vznikli zo Zmluvy, s príslušných zmlúv alebo v súvislosti s nimi.

13.4. Podľa bodu IV.2. Za poskytovanie produktov/služieb je Prima banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa Sadzobníkov - Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení (ďalej len „sadzobník“) a všetky takéto poplatky účtuje na ľarchu účtu zriadeného na základe Zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu/služby týka, resp. na ľarchu akéhokoľvek iného majiteľa účtu vedeného v Prima banke. Majiteľ účtu vyhlasuje, že pred podpisom Zmluvy sa oboznámil s poplatkami súvisiacimi s príslušnou zmluvou a so sadzobníkom.

13.5. Podľa bodu IV.4. Majiteľ účtu vyhlasuje, že pred podpisom Zmluvy sa oboznámil s obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou Zmluvy/príslušných zmlúv a zaväzuje sa ich dodržiavať. Prima banka je oprávnená meniť obchodné podmienky, pričom zmeny a ich účinnosť oznámi Prima banka zverejnením vo svojich obchodných priestoroch, informáciou na výpise z účtu alebo v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického komunikačného zariadenia Prima banky v lehotách podľa obchodných podmienok.

14.1. Podľa bodu 3.4. - Zmluva o bežnom účte - Všeobecných obchodných podmienok účinných od 1.2.2014, Banka vedie bežné účty výlučne na základe zmluvy o bežnom účte uzatvorenej medzi bankou a klientom. Zo zmluvy o bežnom účte vznikne banke záväzok viesť pre majiteľa bežný účet, avšak výlučne za podmienok v nej uvedených. Pokiaľ tieto VOP pre osobitný druh bežného účtu neurčujú inak, zmluva o bežnom účte sa uzatvára na dobu neurčitú.

14.2. Podľa bodu 3.7 VOP - Úročenie účtu - zostatok bežného účtu úročí banka aktuálnou úrokovou sadzbou. Úroková sadzba je pohyblivá a vychádza z referenčnej úrokovej sadzby, ktorou je úroková sadzba banky pre depozitné produkty.

14.3. Podľa bodu 3.8. VOP - Povinnosti majiteľa účtu - majiteľ účtu zodpovedá za nakladanie s prostriedkami na bežnom účte zákonným spôsobom. Klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke.

14.4. Podľa bodu 3.11.5 môže banka odstúpiť od Zmluvy o bežnom účte v prípade, ak klient podstatne poruší zmluvné povinnosti alebo povinnosti ustanovené platnými právnymi predpismi. Odstúpenie musí byť odôvodnené. Zmluva o bežnom účte zanikne ku dňu doručenia odstúpenia. Za podstatné porušenie zmluvných povinností sa považuje podľa písm. b/ - bežný účet je v nepovolenom prečerpaní, ak klient v lehote stanovenej bankou nepovolené prečerpanie nevyrovnal a pod písm. g/ - klient sa ocitne v omeškani s plnením akéhokoľvek záväzku voči banke.

14.5. Podľa bodu 3.12 VOP-Nepovolené prečerpanie - pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom, ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby - „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ Výška sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť. Ustanovenia ods. 8.8. VOP sa použijú primerane.

14.6. Podľa bodu 8.8. VOP - Úročenie - z poskytnutých peňažných prostriedkov musí klient platiť úroky. Úroky sa vypočítavajú zo sumy aktuálneho zostatku čerpanej čiastky. Výška úroku sa počíta podľa počtu skutočne uplynutých dní a roka v trvaní 360 dní. Úroková sadzba sa určuje ako variabilná ročná percentuálna úroková sadzba (per annum), ktorá je naviazaná na referenčnú úrokovú sadzbu § Úroková

sadzba Povolené prečerpanie na účte“, a to zvlášť pre klientov v segmente obyvateľa a zvlášť pre klientov v segmente komerčné subjekty. Referenčná úroková sadzba je stanovená bankou v súlade s jej vnútornými pravidlami pre riadenie úrokových sadzieb. Pravidlá banky pre riadenie úrokových sadzieb pripúšťajú zmenu výšky referenčnej rokovej sadzby, a to najmä v závislosti od (i) zmeny podmienok na finančných a devízových trhoch, (ii) zmeny kvality makroekonomických ukazovateľov, ktoré môžu naznačovať zhoršenie/zlepšenie kreditného rizika na úrovni portfólia obchodov oceňovaných touto sadzbou, a (iii) zmeny strategického prístupu banky k podpore produktov naviazaných na referenčnú úrokovú sadzbu. Referenčná úroková sadzba je predmetom Zverejnenia. Nová výška referenčnej úrokovvej sadzby nadobúda platnosť dňom uvedeným v Zverejnení.

14.7. Podľa bodu 8.9 VOP - Splácanie - klient musí vrátiť banke všetky čerpané peňažné prostriedky. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie riadené. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem (7) dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0,- eur.

15.1. Podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

15.2. Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15.3. Podľa § 708 ods. 1 ObZ, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

15.4. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma (§ 708 ods. 2 ObZ).

15.5. Podľa § 709 ods. 1 ObZ banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu, alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu, alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

15.6. Podľa § 710 ObZ ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

15.7. Podľa § 711 ods. 1 ObZ za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

15.8. Podľa § 713 ods. 2 ObZ peňažné prostriedky použité majiteľom účtu podľa § 709 účtuje banka na ľarchu účtu dňom, keď tieto peňažné prostriedky vyplatila alebo platby uskutočnila, a za tento deň nepatria majiteľovi účtu úroky z čerpaných prostriedkov.

16.1. Podľa § 715 ods. 1 ObZ zmluvu môže majiteľ účtu kedykoľvek s okamžitou účinnosťou vypovedať.

16.2. Podľa § 715 ods. 3 ObZ zostatok bežného účtu banka vyplatí majiteľovi účtu, alebo podľa jeho príkazu prevedie na iný účet v banke, alebo po odpočítaní nákladov s tým spojených na účet v inej banke.

16.3. Podľa § 715 ods. 4 ObZ banka je povinná oznámiť bez zbytočného odkladu majiteľovi účtu výšku zostatku jeho účtu ku koncu kalendárneho roka.

17.1. Podstatnými časťami zmluvy o bežnom účte, okrem určenia zmluvných strán a záväzku banky zriadiť pre majiteľa bežný účet, je určenie doby, od ktorej sa bežný účet zriaďuje, a určenie meny, v ktorej sa bežný účet zriaďuje. Bežný účet banky zriaďuje vždy na konkrétnu menu, pričom určenie meny, v ktorej je účet zriadený a vedený, tvorí podstatnú časť zmluvy o bežnom účte.

17.2. Zmluva o bežnom účte nemá obligatórne povahu odplatnej zmluvy, keďže záväzok zaplatiť banke odplatu za zriadenie a vedenie bežného účtu netvorí podstatnú časť tejto zmluvy, to znamená, že táto zmluva môže byť dohodnutá aj ako bezodplatná zmluva. Kogentný charakter má výlučne úprava úhrady nákladov za vykonanie platieb, podľa ktorej je banka oprávnená požadovať za vykonanie platieb úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte. Hlavnou funkciou bežného účtu, ktorý možno zriadiť nielen pre právnické ale aj pre fyzické osoby, je vykonávanie platobného styku.

17.3. Zmluva o bežnom účte je z hľadiska charakteru obchodno-záväzkového vzťahu absolútnym obchodom, čo znamená, že sa spravuje treťou časťou OBZ bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy, t. j. či ide o podnikateľov, alebo nepodnikateľov [§ 261 ods. 6 písm. a)]. Ak je účastníkom zmluvy spotrebiteľ, treba prihliadať aj na ustanovenie § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Zmluva o bežnom účte je konsenzuálny kontrakt. Bežný účet sa nezriaďuje automaticky dohodou zmluvných strán o uzavretí zmluvy o bežnom účte, touto zmluvou sa banka zaväzuje, že bežný účet od určitej doby zriadi. Zmluvnými stranami sú banka a majiteľ účtu. Majiteľom účtu môže byť fyzická osoba, resp. právnická osoba bez ohľadu na skutočnosť, či je podnikateľom alebo nie. Ak je majiteľom účtu - účastníkom zmluvného vzťahu - spotrebiteľ (fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti), je potrebné aplikovať na vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o bežnom účte aj ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl.

18.1. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), účinného v čase uzavretia predmetnej Zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18.2. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišne zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18.3. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 3).

18.4. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods.4).

18.5. Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

18.6. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak (ods. 2).

19.1. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy zo dňa 17.4.2014 (ďalej len „ZoSÚ“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

19.2. Na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27 (§ 1 ods. 4).

19.3. Na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 9 ods. 6, 7 a 8, § 11, § 15 ods. 1 a 2, § 18, § 20, § 21 a § 23, 25 až 27 (§ 1 ods. 5).

19.4. Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (§ 1 ods. 8).

20.1. Podľa § 2 ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie e/ povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa, f/ prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

20.2. Podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

20.3. Podľa § 10 ods. 2 ZoSÚ počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania je veriteľ povinný pravidelne informovať spotrebiteľa prostredníctvom výpisu z účtu alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi, o a) období, ktorého sa výpis z účtu týka, b) výške čerpaných prostriedkov a dátumy ich čerpania, c) zostatku z predchádzajúceho výpisu a jeho dátume, d) novom zostatku, e) dátume a výške splátok spotrebiteľa, f) uplatnenej úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, g) všetkých uplatnených poplatkoch súvisiacich so spotrebiteľským úverom zaplatených v danom období, h) minimálnej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

20.4. Podľa § 10 ods. 4 ZoSÚ veriteľ je povinný oznámiť spotrebiteľovi aj písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi, zvýšenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo iných splatných poplatkov, a to najmenej 15 dní pred nadobudnutím účinnosti tejto zmeny, ak tento zákon v § 12 ods. 2 neustanovuje inak.

21. Dôsledky porušenia povinností sú uvedené v ustanovení § 11 ZoSÚ. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22.1. Podľa § 18 ods. 1 ZoSÚ ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

22.2. Podľa § 18 ods. 2 ZoSÚ ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o a/ prekročení, b/ výške prekročenej čiastky, c/ úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, d/ akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, e/iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

23.1. Odvolací súd preskúmaním prejednávanej veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 28 % úroku p.a. zo sumy 200,96 eura od 09.01.2018 nie je vecne správne pre nesprávne právne posúdenie.

23.2. Aj keď odvolací súd považuje za správny právny názor prvoinštančného súdu o tom, že predmetná Zmluva zo dňa 17.4.2014 je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia osobitného zákona o spotrebiteľských úveroch (zrejme zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, hoci súd prvej inštancie tento zákon na predmetný prípad vôbec neaplikoval, čo je treba považovať za nesprávne právne posúdenie veci) a že k zániku vzťahu o bežnom účte dochádza aj jeho zrušením či uzatvorením alebo v dôsledku odstúpenia od zmluvy, avšak za nesprávny považuje názor prvoinštančného súdu o tom, že žalobcovi po vyhlásení splatnosti nemožno do budúcnosti priznať úroky vo výške 28 % p.a. ku dňu splatenia dlhu. Odvolací súd tiež nesúhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že žalobca nemohol oprávnene požadovať od žalovaného zmluvné úroky aj po splatnosti debetného zostatku na účte žalovaného, ale že mohol od neho požadovať len úroky z omeškania, ktoré si však neuplatnil.

23.3. Nesprávny je aj právny záver súdu prvej inštancie v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že nárokom na predčasné splatenie dlhu zaniká zmluva ako celok, teda platnosť všetkých zmluvných dojednaní, i tých, čo by mali podľa zmluvy platiť po odstúpení od zmluvy a že dohodnutá splatnosť úveru je v tomto prípade totožná s debetom ku dňu zrušenia účtu. Za nesprávny považuje aj argument, že zmluvné dojednanie v bode 3.12 VOP si žalovaný vyslovene nedojednal.

24.1. Odvolací súd k tomuto nesprávnemu právnemu záveru prvoinštančného súdu poukazuje na bod 13.3 tohto odôvodnenia rozsudku, z ktorého vyplýva, že zánik platnosti a účinnosti zmluvy sa nedotýka povinnosti majiteľa účtu, t. j. žalovaného, vysporiadať všetky svoje záväzky voči Prima banke, t. j. žalobcovi, ktoré vznikli zo zmluvy. Ide pritom o dojednanie účastníkov priamo v Zmluve.

24.2. Podľa bodu 3.11.5 Odstúpenie Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) Prima banka Slovensko, a. s., ktoré nadobudli účinnosť od 1.2.2014, a teda ktoré boli platné aj v čase uzavretia Zmluvy, Banka môže odstúpiť od zmluvy o bežnom účte v prípade, ak klient podstatne poruší zmluvné povinnosti alebo povinnosti ustanovené platnými právnymi predpismi. Odstúpenie musí byť odôvodnené. Zmluva o bežnom účte zanikne ku dňu doručenia odstúpenia. Odstúpením končí platnosť všetkých súvisiacich produktov a služieb viazucich sa k bežnému účtu. Klient musí tieto platobné prostriedky banke neodkladne vrátiť. Za podstatné porušenie zmluvných povinností sa považujú najmä nasledovné skutočnosti: b/ bežný účet je v nepovolenom prečerpaní a klient v lehote stanovenej bankou nepovolené prečerpanie nevyrovnal.

24.3. Pred zánikom zmluvy o bežnom účte sú klient a banka povinní vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nich vyplývajúce. Týmto nie je dotknuté právo banky na úhradu pohľadávok vzniknutých za trvania zmluvného vzťahu, o ktorých sa banka dozvedela po zániku zmluvy o bežnom účte. Banka zruší všetky služby súvisiace s bežným účtom (bod 3.11.6 VOP - Vysporiadanie vzájomných pohľadávok).

24.4. Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako ja v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 sa použijú primerane. Výšku sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť (bod 3.12 VOP - Nepovolené prečerpanie).

24.5. Podľa bodu 8.9 VOP musí klient vrátiť banke všetky čerpané peňažné prostriedky. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky priebežným znižovaním debetného zostatku bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadené. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem (7) dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0,- eur. Ak dôjde k zníženiu limitu, musí klient splatiť tú časť povoleného prečerpania, ktorá prevyšuje novú výšku limitu najneskôr v deň predchádzajúci dňu, v ktorom zníženie nadobudne účinnosť.

25.1. Z uvedených zmluvných dojednaní ako aj z ust. § 48 OZ vyplýva, že nárok banky (žalobcu) na úrok z prekročenej čiastky za dobu nepovoleného prečerpania bežného účtu v dôsledku odstúpenia od zmluvy nezaniká, keďže vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia.

25.2. Pre nepovolené prečerpanie je charakteristické, že majiteľ účtu minie zo svojho účtu v banke viac peňazí ako na ňom má, pokiaľ nemá uzatvorenú zmluvu o povolenom prečerpaní. K nepovolenému prečerpaniu však dochádza aj v tom prípade, ak majiteľ účtu prekročí výšku povoleného prečerpania a v takom prípade si banka spravidla účtuje aj vyššie úroky ako je to v prípade úrokov z povoleného prečerpania.

26. V prejednávanej veci sa žalovaný ako majiteľ účtu dostal do prečerpaním finančných podmienok na jeho osobnom účte do debetu, pričom išlo o nepovolené prečerpanie, keďže z výpisu účtu zaslaného žalobcom žalovanému za obdobie 30.09.2017-31.10.2017 (č. I. 119-120) vyplýva, že výška limitu povoleného prečerpania platná od 02.10.2017 je 0 EUR a z VOP takisto vyplýva, že povolené prečerpanie zanikne tiež zrušením bežného účtu, ku ktorému sa povolené prečerpanie viaže. S ukončením zmluvy je spojená povinnosť splatiť povolené prečerpanie. Povolené prečerpanie je splatné na požiadanie, to znamená, že klient musí vrátiť peňažné prostriedky v bankou určenej lehote (bod 8.13. VOP). Odstúpením od zmluvy nestrácajú platnosť a účinnosť ustanovenia o úroku z omeškania, ustanovenia o riešení sporov medzi zmluvnými stranami a ustanovenia týchto VOP (najmä ustanovenia o bankovom tajomstve a ochrane osobných údajov) a ďalej tie ustanovenia, ktoré vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy o úvere, a to až do času úplného vyrovnania záväzkov medzi zmluvnými stranami. Zabezpečenie dojednané zmluvou o úvere sa vzťahuje aj na nároky banky po odstúpení od zmluvy (bod 13.2 VOP).

27.1. Podľa rozsudku Súdneho dvora - tretia komora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky povinné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.

27.2. V Zmluve zo dňa 17.4.2014, v článku IV. Záverečné ustanovenia, bod 3 je uvedené, že vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán bližšie nešpecifikované touto zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami - Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení (ďalej len „obchodné podmienky“). V bode 4 tohto článku je uvedené, že „Majiteľ účtu vyhlasuje, že pred podpisom Zmluvy sa oboznámil s obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou Zmluvy/ príslušných zmlúv a zaväzuje sa ich dodržiavať. Prima banka je oprávnená meniť obchodné podmienky, pričom zmeny a ich účinnosť oznámi Prima banka zverejnením vo svojich obchodných priestoroch, informáciou na výpise z účtu alebo v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického komunikačného zariadenia Prima banky v lehotách podľa obchodných podmienok“.

28. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je správny záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluvné dojednanie v bode 3.12 VOP si žalovaný vyslovene nedojednal. K žalobe priložené Všeobecné obchodné podmienky ako aj Sadzobník poplatkov Prima banka nadobudli účinnosť 1.2.2014. Žalobca mohol účtovať voči žalovanému úrok za prečerpanie, keďže bol zmluvnými stranami v Zmluve v spojení s VOP a sadzobníkom dojednaný, čo aj žalobca v konaní preukázal, teda v tomto smere uniesol dôkazné bremeno, preto žalovanému vznikla povinnosť platiť v prípade nepovoleného prečerpania úroky žalobcovi.

29.1. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, čo je zrejmé z bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok. V úrokových sadzbách produktov účinných od 1.1.2018 predložených žalobcom je uvedená výška úrokovej sadzby pri nepovolenom prečerpaní účtu 28 % per annum. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nepovolené prečerpanie predstavuje porušenie povinnosti klienta (dĺžníka), s ktorým sa spájajú sankcie, a to úrok z nepovoleného prečerpania.

29.2. K povahe debetného zostatku na bežnom účte žalovaného - nárok na úrok z prekročenia je potrebné uviesť, že nárok na úrok per annum vyplýva priamo zo zákona, pričom prvoinštančný súd vôbec neaplikoval na daný skutkový stav ustanovenia § 2 písm. f/ a § 18 citovaného ZoSÚ. V zmysle § 2 písm. f/ sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi

disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania a v zmysle § 18 ods. 1 ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť. Podľa § 18 ods. 3 ZoSÚ na prekročenie sa vzťahujú ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty podľa Občianskeho zákonníka.

29.3. Z uvedeného vyplýva, že aj bez osobitných ustanovení Zmluvy o bežnom účte sa prekročenie spravuje ustanoveniami zákona spotrebiteľských úveroch o prekročení, pričom v prípade prekročenia nemusí zmluva ako obligatórnu náležitosť obsahovať dokonca ani údaj o výške úroku. Naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe, čo aj žalobca v tejto preskúmvanej veci listinnými dôkazmi preukázal. Žalobca zverejňuje VOP, Sadzobník poplatkov ako i výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne, ale i historické, na každom obchodnom mieste (požiadavka zákona o bankách) a každú zmenu banka oznamuje klientom vo výpisoch z účtu. Okrem toho bol žalovaný informovaný o svojom prekročení na účte výpismi z účtu, z ktorých jednoznačne vyplýva výška a obsah prekročenia.

30.1. Už z povahy opísaného nároku na úrok z prekročenia vyplýva, že nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov tvoriacich prekročenie v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania, keďže by nedávala zmysel ani logiku osobitná úprava v § 18 ods. 2 písm. c/ citovaného zákona o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, čo je úplne odlišný inštitút oproti zákonným úrokom z omeškania.

30.2. Úroky pri povolenom prečerpaní, pre ktoré je charakteristické, že klient banky zo svojho účtu minie viac peňazí, ako na ňom má, alebo ak prekročí výšku povoleného prečerpania, sú vlastne odplatou spojených s poskytnutím peňažných prostriedkov. K nepovolenému prečerpaniu, čo je aj predmetný prípad, dochádza vtedy, dlžník nemá uzatvorenú zmluvu o povolenom prečerpaní (v tejto veci žalovaný nemal povolené prečerpanie od 02.10.2017) alebo ak dlžník prekročí výšku povoleného prečerpania (napr. má povolené prečerpanie 500 a minie 600 EUR). Dohodnuté úroky je treba odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo a predstavujú sankciu za porušenie povinnosti dlžníka vrátiť dlh riadne a včas, avšak úroky z prečerpania majú inú funkciu, a to ako odplatu či sankciu za prijaté prečerpanie nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

31.1. V tejto preskúmvanej veci sa žalovaný ako majiteľ účtu dostal prečerpaním finančných prostriedkov na jeho bežnom účte do debetu, v dôsledku čoho žalobca ako banka odstúpil od Zmluvy uzavretej so žalovaným a zrušil mu bežný účet jeho uzatvorením, a tak má žalobca voči žalovanému na úroky za prečerpanie účtu odo dňa nasledujúceho po odstúpení, resp. po zrušení účtu, a to konkrétne na úroky z prečerpanej (prekročenej) sumy, keďže boli zmluvne dohodnuté v bode 3.8 a 3.12 a 8.8 VOP, a to doby vrátenia peňažných prostriedkov, ktoré tvoria prekročenie; v tomto konkrétnom prípade do doby vrátenia sumy 200,96 eura, na zaplatenie ktorej bol žalovaný už právoplatne zaviazaný v napadnutom rozsudku, ktorý výrok nebol predmetom prieskumu odvolacieho súdu, keďže nebol napadnutý odvolaním.

31.2. Odvolací súd poukazuje aj na právnu argumentáciu v podobnej veci v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. marca 2018, č. k. 43Co/4/2018-54, ktorý v bode 49 odôvodnenie rozhodnutia uviedol: „V prejednávanej veci sa jedná o ten prípad, kedy sa majiteľ účtu dostal prečerpaním finančných prostriedkov na jeho osobnom účte do stavu mínusu, a teda debetu, v dôsledku čoho patria banke z takto poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanému, zaťažených debetom, úroky dohodnuté vo VOP, a to v bode 3.8 VOP a 3.12 s o odkazom na bod 8.8 VOP s tým, že úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je odplatou, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov ňou poskytnutých nad rámec zostatku na jeho účte. Nepovolené prečerpanie je podstatným porušením Zmluvy o bežnom účte, ktoré má za následok nielen právo banky požadovať úroky za prečerpanie účtu, s ktorou povinnosťou počíta aj Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 18 ods. 1, ale má právo aj na zrušenie takéhoto účtu, kedy záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným končí. Zrušenie účtu je banka povinná vykonať po vyporiadaní pohľadávok a záväzkov týkajúcich sa účtu a súčasne je povinná

majiteľovi účtu zrušenie zmluvy písomne oznámiť s uvedením dátumu, ku ktorému tak došlo. K zániku samotnej Zmluvy by však malo dôjsť výpoveďou, kedy by zmluva o bežnom účte zanikla dňom jej doručenia majiteľovi účtu“.

32.1. Pokiaľ ide o výšku žalobcom požadovaného úroku za prekročenie, odvolací súd poukazuje na ust. § 52 ods. 2 OZ, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

32.2. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom do 31.5.2014, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

33.1. V čase uzavretia Zmluvy dňa 17.4.2014 výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru upravoval § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z. z. a § 1 ods. 1 už zrušeného nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z. Ak výška odplaty podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere presahovala zákonom prípustnú výšku, bola odplata v tejto časti neplatná, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá. Išlo o jeden z prípadov relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ) kombinovanej s čiastočnou neplatnosťou právneho úkonu podľa § 41 OZ. Žalobu o určenie neplatnosti výšky odplaty za spotrebiteľský úver bolo možné oprieť o ustanovenia § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z.

33.2. Ustanovenie § 53 ods. 6 OZ od 1. 11. 2008 sa týkalo iných foriem poskytovania peňažných prostriedkov, ako boli spotrebiteľské úvery, ak zároveň išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 OZ. Zmyslom ustanovenia § 53 ods. 6 OZ bolo postihovanie neprimeranej odplaty pri iných finančných plneniach, ako sú spotrebiteľské úvery, a to neplatnosťou právneho úkonu. Za kritérium, na základe ktorých sa posudzovala výška odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky, sa považovali odplaty poskytované bankami za spotrebiteľské úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy. Podľa zákona výška odplaty nesmie „podstatne“ prevýšiť obvyklú mieru odplaty požadovanej bankami. Výška obvyklej odplaty vyplýva z ustanovenia § 502 ods. 1 OBZ. Podľa neho, ak nie sú dojednané úroky medzi veriteľom a dlžníkom, platí, že dlžník ich platí v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. V opačnom prípade je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy.

34.1. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 106/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmenila s účinnosťou od 1. júna 2014 znenie odseku 6 takto: Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34.2. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie“).

35.1. Podľa 1 ods. 4 nariadenie na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

35.2. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

35.3. Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30 % ročne (§ 1a ods. 2 nariadenia).

35.4. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odseku 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

36.1. Pretože v preskúmvanej veci Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zo dňa 17.4.2014, ohľadne výšky úrokov za prečerpanie bolo potrebné vychádzať z právneho stavu platného a účinného v čase uzatvorenia Zmluvy a posúdiť, či úrok za prečerpanie vo výške 28 % per annum podstatne neprevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu aplikovalo, ale sa posudzovalo, či úrok podstatne neprevyšoval odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

36.2. V II. kvartáli roku 2014, teda v čase uzavretia Zmluvy medzi žalobcom a žalovaným vážený priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov predstavoval 15,65 %. Vychádzajúc z uvedeného je preto potrebné považovať úrok za prečerpanie vo výške 28 % per annum za odplatu, ktorá podstatne neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch a ktorá nie je v rozpore s dobrými mravmi, ani ktorá nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pre ktorú by mala byť neplatná, preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 28 % úrok p. a. zo sumy 200,96 EUR od 09.01.2018 do zaplatenia.

37.1. Podľa § 396 ods.2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

37.2. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

37.3. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37.4. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37.5. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP zmenil aj závislý výrok o náhrade trov konania prvoinštančného konania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu. Pretože žalobca bol aj v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu v zmysle § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

39. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).